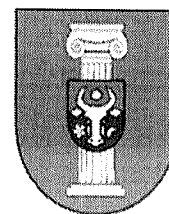

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA
НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
INSPECTORATUL DE INTEGRITATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 70/28**

mun. Chișinău

22 mai 2023

Inspectorul de integritate principal al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate (în continuare - ANI), Alexandru BÂNZARI, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dnei Timinscaia Zinovia, IDNP – [REDACTED], domiciliată în [REDACTED] consilier în cadrul Consiliului comunal Danu, r-ul Glodeni, în temeiul art. 19 lit. g), art. 35 alin. (1) și art. 38 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare Legea nr. 132/2016), a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A CONSTATAT:

La 29 noiembrie 2022 în cadrul ANI a fost înregistrată sesizarea nr. A-719/22, cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Timinscaia Zinovia, consilier în cadrul Consiliului comunal Danu, r. Glodeni, iar în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, la 29.11.2022 sesizarea respectivă a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

În sesizare se reclamă eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese admis de dna Timinscaia Zinovia, consilier în cadrul Consiliului comunal Danu, r. Glodeni, manifestat prin participarea și votul acordat în cadrul ședinței din 01.04.2022 a Consiliului comunal Danu, r. Glodeni, urmare a căruia a fost transmis în arendă bazinul acvatic cu suprafața de 35,6499 ha, cu nr. cadastral [REDACTED], către S.R.L. „DANULISCHII”, al cărei fondator este și dna Timinscaia Zinovia.

În conformitate cu art. 31 alin. (1) din Legea 132/2016 din Legea cu privire la Autoritatea Națională, în termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării depuse de o persoană fizică sau persoană juridică, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese.

Astfel, în corespundere cu prevederile art. 31 alin. (1) și art. 37 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, urmare a verificării prealabile, fiind stabilită aparența de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese, la 29.12.2022, conform procesului-verbal nr. 589/28, în privința dnei Timinscaia Zinovia, consilier în cadrul Consiliului comunal Danu, r-ul Glodeni, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-28/24 din 03.01.2023, dna Timinscaia Zinovia a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile sale garantate prin Legea 132/2016.

Prin scrisoarea nr. 04-28/23 din 03.01.2023, inspectorul de integritate a informat și autorul sesizării referitor la inițierea controlului în privința dnei Timinscaia Zinovia.

Conform art. 85 alin. (3) al Codului administrativ, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților.

Potrivit art. 87 alin. (1) din Codul administrativ, autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

Art. 92 alin. (1) și (2) din Codul administrativ stabilește că, Autoritatea publică decide conform convingerii sale libere dacă consideră o faptă drept existentă, luând în considerare întreaga procedură administrativă, inclusiv toate probele. Autoritatea publică ia în considerare toate faptele care au importanță pentru caz, inclusiv cele favorabile participanților.

În corespundere cu art. 20 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate are următoarele drepturi: a) să solicite informații și explicații de la persoanele supuse controlului; b) să solicite și să obțină gratuit informațiile necesare de la orice persoană fizică sau juridică, de drept public sau privat, pe suport de hârtie și/sau în format electronic, pentru realizarea atribuțiilor de verificare și/sau control al averilor și intereselor personale, precum și pentru verificarea și/sau controlul respectării regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor; c) să acceseze on-line, gratuit, registrele de stat ale organizațiilor, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare a acestora, în exercitarea atribuțiilor ce țin de verificarea și controlul averilor și a intereselor personale a conflictelor de interese, incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor; d) să prelucreze date cu caracter personal în exercitarea atribuțiilor ce țin de verificarea și controlul averilor și intereselor personale a conflictelor de interese, incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor și să asigure confidențialitatea și securitatea acestora, inclusiv după încetarea activității de control.

Astfel, în temeiul prevederilor legale prevăzute la art. 20 alin. (1) lit. a) - d), art. 33, alin. (3) și art. 37, alin. (4) din Legea nr. 132/2016, au fost consultate date din registrele informaționale de stat (inclusiv din registrul informațional de management a documentelor electronice al ANI), Sistemul informațional „e-Integritate”, Registrul de Stat al populației, baza de date reports.fisc.md și au fost remise demersuri de solicitare de informații către: Primăria comunei Danu, r-ul Glodeni, Comisia Electorală Centrală, Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat și au fost solicitate explicații de la dna Timinscaia Zinovia.

Analizând răspunsul Comisiei Electorale Centrale s-a constatat că dnei Timinscaia Zinovia i-a fost validat mandatul de consilier local (prin Hotărârea Judecătorei Drochia (sediul Glodeni din 16.10.2019), în urma alegerilor locale generale din 20.10.2019.

Urmare a contrapunerii informației din materialele dosarului de control cu informația din SIA e-Integritate s-a constatat că dna Timinscaia Zinovia exercitând mandatul de consilier în cadrul Consiliului comunal Danu, r-ul Glodeni, deține calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale, conform art. 3 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale (în continuare Legea nr. 133/2016).

Din analiza informațiilor anexate la dosar și în urma acesării Registrului de stat al unităților de drept (extras nr. de înregistrare 1519009881), s-a constatat că dna Timinscaia Zinovia, IDNP – [REDACTED], deține cota parte de 4,8 % în capitalul social al S.R.L. „DANULISCHII”, IDNO 1003602005072.

În vederea asigurării dreptului la apărare, prin scrisoarea nr. 04-28/1135 din 22.02.2023, subiectului controlului i-a fost solicitat punctul de vedere pe marginea obiectului controlului, fiindu-i oferit dreptul de a lua cunoștință cu materialele dosarului.

La data de 13.03.2023, punctul de vedere a dnei Timinscaia Zinovia a fost înregistrat în cadrul ANI cu nr. 2036.

Astfel că, dna Timinscaia Zinovia a menționat următoarele:

„Prin prezenta, urmare a solicitării punctului de vedere cu nr. 04-28/1135 din 22.02.2023, Vă comunic următoarele:

Este de evidențiat că situația de conflict de interese real apare în cazul când subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un actului juridic, să participe la luarea deciziei sau să ia o decizie care vizează persoane ce îi sunt apropiate, persoanele fizice și juridice cu are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Prin urmare desprindem cu ușurință că din noțiunea conflictului de interese, rezultă că pentru existența unui conflict de interese real trebuie să fie întrunite cumulativ trei condiții:

- 1. persoana să fie subiect al declarării în corespundere cu art. 3 al Legii nr. 133/2016.*
- 2. subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un actului juridic, să participe la luarea deciziei sau să ia o decizie care vizează persoane ce îi sunt apropiate, persoanele fizice și juridice cu are relații cu caracter patrimonial;*
- 3. semnarea actelor influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.*

Astfel, obligativitatea depunerii declarației privind conflictul de interese real la Autoritatea Națională de Integritate, se depune doar în cazul în care emiterea actului administrativ influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială a funcției publice sau de demnitate publică și nu în abstracto.

La caz, aduc la cunoștință că, participarea la luarea deciziei în cadrul ședinței din 01.04.2022 a Consiliului comunal Danu r-ul Glodeni urmare a căruia a fost transmis în arendă bazinul acvatic cu suprafața de 356499 ha cu nr. cadastral [REDACTED], nu generează un conflict de interese real, or, nu este identificat strict interesul personal, care este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și organizațiile internaționale.

Or, principiul legalității, statuează că autoritățile publice trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative, iar exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate (art. 21 Cod administrativ).

Totodată, principiul proporționalității, în accepțiunea sa clasică, presupune că oricare decizie sau măsură adoptată de organele abilitate, urmează să se bazeze pe o justă și echitabilă evaluare a faptelor și echilibrare adecvată a intereselor implicate, precum și pe o selectare coerentă a mijloacelor și mecanismelor, care urmează a fi utilizate, în vederea atingerii unui scop predefinit.

Subsecvent, remarc că participarea la luarea deciziei menționate supra nu a influențat la exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului de consilier local, or votul acordat de către mine nu a fost determinat pentru luarea deciziei respective, precum și faptul că pentru luarea deciziei au fost nevoie de majoritatea de voturi din cadrul consiliului local.

Prin urmare, consider că nu au fost întrunite toate elementele conflictului de interese, și anume nu a fost afectată exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului de consilier și pe această cale procedura de control privind verificarea regimului juridic urmează a fi încetată din considerentele enunțate mai sus”.

Ținând cont de obiectul controlului inițiat, inspectorul de integritate urmărește identificarea faptului dacă au fost sau nu admise încălcări de către subiectul supus controlului în ceea ce ține de nedeclararea și/sau nesoluționarea conflictului de interese real, precum și admiterea conflictului de interese consumat.

În conformitate cu art. 6 din Legea nr. 132/2016, Autoritatea exercită controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese. Inspectorul de integritate, în

corespundere cu art. 19 lit. b) efectuează controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Luând în considerare materialele dosarului, studiind punctul de vedere al subiectului controlului, apreciind argumentele prezentate întru susținerea punctului de vedere și ținând cont de probatoriul administrat și legislația pertinentă, inspectorul de integritate concluzionează că, dna Timinscaia Zinovia a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, noțiunile **conflict de interese și interes personal** sunt definite astfel:

conflict de interese – situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

Conform art. 12 alin. (3) din legea nr. 133/2016, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sunt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Subsecvent, alin. (4) lit. a) și b) din conținutul aceluiași articol stabilesc că, în cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.

Potrivit regulii statuate la art. 12 alin. (5) din legea nr. 133/2016, informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face până la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

După cum rezultă din prevederile art. 12 alin. (10) conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Prevederile art. 14 alin. (3) din Legea nr. 133/2016, statuează că, până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

Mai mult, art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016 stabilește că, [...], **consilierii locali, primarii și alți conducători ai organizațiilor publice sunt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5),** obligație care nu a fost realizată de către dna Timinscaia Zinovia.

Analizând materialele acumulate la dosarul de control și prevederile legale prenotate, inspectorul de integritate constată că dna Timinscaia Zinovia exercitând mandatul de consilier în cadrul Consiliului comunal Danu, r-ul Glodeni, la participarea și votul acordat în cadrul ședinței din 01.04.2022 a Consiliului comunal Danu, r. Glodeni, urmare a căruia a fost transmis în arendă bazinul acvatic cu suprafața de 35,6499 ha, cu nr. cadastral [REDACTAT], către S.R.L. „DANULISCHII”, al cărei fondator este, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interes prin:

- nedeclararea conflictelor de interes real conform art. 12 alin. (4), (5), (7) din Legea nr. 133/2016, apărute la participării și luării deciziei menționate supra;
- nesoluționarea conflictului de interes real prin abținere conform art. 14 alin. (3), (4) Legea nr. 133/2016;
- consumarea conflictului de interes prin participarea și luarea deciziei de transmitere în arendă a bazinului acvatic cu suprafața de 35,6499 ha, cu nr. cadastral [REDACTAT], către S.R.L. „DANULISCHII”.

La caz, argumentele/justificările invocate de persoana supusă controlului, privind faptul că „participarea la luarea deciziei menționate supra nu a influențat la exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului de consilier local, or votul acordat de către mine nu a fost determinat pentru luarea deciziei respective, precum și faptul că pentru luarea deciziei au fost nevoie de majoritatea de voturi din cadrul consiliului local”, nu pot fi considerate concludente și pertinente, deoarece, în condițiile Legii nr. 133/2016 se probează contrariul și anume faptul că dna Timinscaia Zinovia nu a declarat conflictul de interes apărut la participarea și luarea deciziei în privința S.R.L. „DANULISCHII” în modul stabilit la art. 12 alin. (7), respectiv nu a soluționat conflictul de interes real în modul prevăzut de art. 14 alin. (1) – (4) Legea nr. 133/2016 și a admis consumarea conflictului de interes în sensul art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133/2016.

În corespundere cu art. 23 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 (*redacția în vigoare din 29.10.2021, după operarea modificărilor efectuate prin Legea nr. 130 din 07.10.2021*) dacă, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interes constituie temei pentru tragere la răspundere contravențională, penală și/sau, după caz, pentru revocarea, destituirea sau încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Potrivit art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interes, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că, persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interes sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interes.

Conform art. 39 alin. (1) din legea nr. 132/2016, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interes ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate:

a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;

b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Potrivit alin. (2) al aceluiași articol, inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

În conformitate cu alin. (5) al art. 39 din legea nr. 132/2016, la aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

În speța de control, inspectorul de integritate, având în vedere faptele admise de către dna Timinscaia Zinovia în corelație cu criteriile prevăzute la art. 39 alin. (2) și (5) din Legea nr. 132/2016 (lipsa prejudiciului stabilit adus interesului public, natura abaterii, funcția deținută (consilier local), consecințele abaterii la nivel local, caracterul unitar al abaterii, numărul de persoane afectate), inspectorul de integritate nu va solicita încetarea mandatului subiectului controlului și nu va aplica interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Având ca fundament raționamentele expuse supra, în conformitate cu prevederile art. 19 și art. 37 - 39 din Legea 132/2016, art. 12, 14, 15 și 23 din Legea nr. 133/2016 inspectorul de integritate,

DECIDE:

1. Se constată că dna Timinscaia Zinovia, consilier în cadrul Consiliului comunal Danu, r-ul Glodeni, având interes personal rezultat din relația cu persoana juridică, a încălcat regimul juridic al conflictului de interese descrise în circumstanțele de fapt și de drept ale prezentului act, manifestat prin:

- nedeclararea în termenul legal a conflictului de interese în conformitate cu art. 12 alin. (4), lit. a)-b), (5), (7) din Legea nr. 133/2016;
- nesoluționarea în modul corespunzător a conflictului de interese reale în conformitate cu art. 14 alin. (2) – (4) din legea nr. 133/2016;
- Consumarea conflictului de interese, în conformitate cu art. 12 alin. (10) al Legii nr. 133/2016, prin participarea și votarea deciziei urmare a căruia a fost transmis în arendă bazinele acvatice cu suprafața de 35,6499 ha, cu nr. cadastral [REDACTAT], către S.R.L. „DANULISCHII”.

2. Se aduce la cunoștința dnei Timinscaia Zinovia actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău (mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4).

**Inspector de integritate principal
al Inspectoratului de Integritate**

Alexandru BÂNZARI